

NICOLAE CARANFIL LA MINISTERUL AERULUI ȘI MARINEI

Marian MOȘNEAGU & Valentin MARIN

mosneagu_marian@yahoo.com

valentinmarin2005@yahoo.com

Abstract: The present paper highlights the contribution of the engineer Nicolae Caranfil to the development of the civil and military Marine Core during his leadership at the Ministry of Air and Marine. He founded the Romanian Naval League, the Bucharest Yachtclub, he reorganised the Royal Yachtclub, he entreprised draining and regularisation works on the lakes and rivers around Bucharest. Although a sailor, Nicolae Cranfil did not forget the Aviation, generously contributing to its endowment and development during the 20 years as a ressort Minister.

Fiul Mariei și al lui George Caranfil, Nicolae G. Caranfil s-a născut la 8 octombrie 1893¹ la Galați.

La 1 octombrie 1914 a fost încorporat ca soldat la Regimentul 2 Artilerie Galați din cadrul Diviziei „Grigore Manu”. Ulterior a fost avansat brigadier (24 ianuarie 1916), sergent (10 mai 1916), plutonier (1 iulie 1916), sublocotenent în rezervă (1 octombrie 1916 – Î.D. nr. 3150/1916), locotenent în rezervă (1 septembrie 1917 – Î.D. nr. 345/1917) și căpitan în rezervă (10 mai 1936 – Î.D. nr. 1044/1936).

În perioada 1 iulie 1918 – 28 februarie 1919 a fost chemat temporar în activitate de serviciu în cadrele Regimentului 2 Artilerie,

¹ Dicționar Enciclopedic Ilustrat, Editura Cartier, București, 1999, p. 1221.

ca ajutor al comandantului unității, colonelul Gabriel Negrei (Î.D. nr. 1622 din 30 iunie 1918 și Î.D. nr. 567 din 7 februarie 1919). Pentru scurt timp (sfârșitul anului 1918 – septembrie 1919) a făcut parte din Misiunea Militară română din Franța, condusă de generalul Vasile Rudeanu. A făcut parte din Secțiunea I Tehnică civilă a Misiunii, respectiva secțiune ocupându-se de comenzi de materii prime, materiale tehnice și mașini de tot felul, tracțiune, automobile, diverse, precum și de stabilirea de contracte, caiete de sarcini, recepții, ambalaj, expediție la porturile de ambarcare. La sfârșitul anului 1918 și începutul anului 1919 Nicolae Caranfil, împreună cu ceilalți ingineri din comisie, s-au dovedit a fi „din toate punctele de vedere colaboratori ireproșabili”².

A rămas la Paris până la sfârșitul anului 1920, ca membru al Comisiei Militare conduse de generalul Traian Pascal, care s-a ocupat de lichidarea financiară a aprovizionărilor făcute de Misiunea Militară Rudeanu și de aprovizionarea materială a armatei între anii 1919 și 1924.

Prin Decizia Ministerială nr. 947, la 7 noiembrie 1924 a fost pus la dispoziția Inspectoratului General al Aeronauticii. Prin Decizia Ministerială nr. 1458/1932, la 1 octombrie 1932 a fost trecut în evidența Comandamentului Forțelor Aeriene, iar prin Decizia Ministerială nr. 1023/1935, la Regimentul 1 Apărare contra Aeronavelor³.

La 2 mai 1935, ora 12.00 a avut loc instalarea inginerului Nicolae Caranfil ca subsecretar al Aerului, în localul Subsecretariatului de Stat al Aerului, de către antecesorul său, inginerul Radu Irimescu. La eveniment au participat comandanții de escadre, unități

² General Vasile Rudeanu, „*Memorii în timp de pace și război*”, ediție îngrijită de Dumitru Preda și dr. Vasile Alexandrescu, Editura Militară, București, 1989, p. 215–216.

³ Arhivele Militare Române (în continuare se va cita A.M.R.), fond D.C.I., Registrul foi matricole ofițeri rezervă artilerie, vol. 4, f. 257.

și școli din București, precum și comandantul Școlilor și Centrului de Instrucție al Aeronauticii⁴.

Ziua de 14 noiembrie 1936 este memorabilă în conștiința marinarilor români prin înființarea, prin Î.D. nr. 2620, a Ministerului Aerului și Marinei. „... întemeierea unui minister aparte al Marinei, conjugat cu al Aerului, întrunind sub o conducere unică tot ce e în legătură cu navigația maritimă e un vechiu deziderat al marinarilor care își vedeau activitatea împărțită la mai multe ministere”. Cea mai puternică dorință de coordonare era, dacă nu stânjenită, în tot cazul întârziată de formalismul birocrăției.

Și cum omul sfințește locul, Liga Navală Română nu uită că dl. ing. Caranfil căruia i s-a încredințat acest nou departament, încă din copilărie a trăit în intim contact cu marina, e un adânc cunoscător al nevoilor ei, un înflăcărat yahtsman, deci marinar desăvârșit, un realizator de seamă, membru fondator al L.N.R. și în primul comitet de direcție al ei.

E de ajuns să privim ceea ce a făcut la aviație, la U.C.B., asanarea lacurilor din jurul Capitalei pentru a ne da seama ce va reuși să facă pentru marina noastră, al cărei istoric dovedește că evoluția ei s-a făcut cu sărituri, am putea spune, vulcanice: după un an, doi de comenzi febrile, câte o decenie de stagnare.

[...] Recunoașterea nevoilor marinei consfințită prin noua creație și puterea de realizare a celui dintâi ministru al Marinei e un nou imbold pentru toți marinarii ca cu mai multă râvnă și o cât mai strânsă unire să lucreze pentru a corespunde încrederii de totdeauna pe care Șeful nostru Suprem și nația întreagă o pune în noi”⁵.

La mesajul adresat de Liga Navală Română, prin vicepreședintele L.N.R., viceamiralul Ioan Coandă și secretarul său general, comandorul Aurel Negulescu, cu prilejul investirii în demnitatea de ministru, ing. Nicolae Caranfil a răspuns:

„Cu deosebită emoțiune am primit felicitările și urările Ligii Navale Române și ale dumneavoastră – căruia Marina îi datorește atât de mult.

⁴ A.M.R., fond 5487, dosar nr. 655, f. 689.

⁵ „14 noiembrie 1936”, în „Marea Noastră”, Anul V, nr. 11/noiembrie 1936, p. 200.

Am fericirea de a fi putut contribui la întocmirea noii legi a Marinei și la înființarea Ministerului Aerului și Marinei.

Dragostea mea de mare vă este prea bine cunoscută ca să nu fie o cheazășie că alături cu Liga Navală voi lupta cu pasiune pentru ca întreaga populație să înțeleagă și să folosească norocul de a poseda un litoral maritim național.

Vă fi o mare operă a Ligii contribuirea la înzestrarea Marinei cu o navă-școală care să continue tradiția bricului „MIRCEA”, o adevărată tradiție marinărească.

Primiți, vă rog, domnule președinte, asigurarea sentimentelor mele cele mai bune și urări de succes în noua epocă ce se deschide Marinei Românești”⁶.

După crearea Ministerului Aerului și Marinei și numirea ca titular al acestui departament a ing. Nicolae Caranfil, acesta a dat la București o masă festivă, la care au luat parte comandanții unităților din Aeronautică și Marină, care a fost primul contact camaraderesc și de sărbătorire, de la înființarea noului minister.

Membriu fondator al Ligii Navale Române și membru în comitetul de direcție al acesteia din anul 1933, cunosător al intereselor noastre pe apă, Nicolae Caranfil, primul ministru al Aerului și Marinei, scria în numărul festiv al revistei „Marea Noastră”:

„Unei Țări mari bogate și exportatoare ca România, o marină comercială înfloritoare îi este indispensabilă. Prestigiul națiunii noastre în străinătate și mai ales în zona de influență a exportățiunilor noastre, depinde de numărul, calitatea și ținuta navelor ce poartă pavilionul tricolor.

Nu e oare dureros cu bani buni ai noștri să subvenționăm armatorii străini, să întreținem echipagii de alte neamuri, să alimentăm cu beneficii întreprinderi de peste hotare, în timp ce marinarii noștri nu-și pot îndestula familiile lor?

Vase solide și echipaje oțelite din marina comercială reprezintă o admirabilă rezervă pentru război.

În toate porturile unde se opresc, vasele naționale reprezintă cel mai bun ambasador al Țării.

⁶ „O felicitare și un răspuns”, în *Marea Noastră*, Anul V, nr. 11/noiembrie 1936, p. 223.

Până acum zece ani, în bazinul oriental al Mediteranei nu reprezentau oare vasele S.M.R. „DACIA”, ROMÂNIA”, „ÎMPĂRĂTUL TRAIAN” etc. prin eleganța liniilor, prin confortul în interior, prin regularitatea exploatării, prin felul de primire și hrănirea pasagerilor, un colț de țară, o fărâșă, o mostră de cum suntem noi?

Cinsprezece ani de toropeală au fost deajuns ca să pierdem locul de frunte ce am ocupat prin străduința și pasiunea în trecut la conducerea Serviciului Maritim Român.

Sub înalta impulsune a Majestății Sale Regelui – redeșteptarea s-a produs în ultimul timp și înființarea Ministerului Aerului și Marinei, sub direcțiunea căruia a trecut S.M.R. va însemna: stabilirea unei politici maritime și găsirea mijloacelor de stat și particulare pentru atingerea țelurilor propuse.

Nu este cu puțință să nu reușim când dovada s-a făcut că posedăm și marinari și conducători și entuziasm.

Coincidența împlinirii a patruzeci de ani de activitate a S.M.R. cu înființarea noului Minister este de bun augur.

E o plăcută datorie pentru mine să pot felicita și aduce mulțumiri tuturor celor ce de la început au lucrat în S.M.R. în frunte cu dl. amiral I. Coandă, care va rămâne un exemplu admirabil pentru tinerile generații de ceea ce se poate realiza cu pasiune și cu perseverență⁷.

La 1 ianuarie 1937 ing. Nicolae Caranfil și-a dat demisia, la 10 ianuarie conducerea Ministerului Aerului și Marinei fiind preluată de ing. Radu Irimescu.

Prin Înaltul Decret Regal, la 15 august 1937, cu prilejul Zilei Marinei Române, inginerului Nicolae Caranfil i s-a conferit însemnul „Medalia Maritimă” clasa I Navigant, cu mențiunea: „Întemeietorul Yacht Club București și al Clubului „Metropola” și reorganizatorul Yacht Clubului Regal Român; este cel dintâiu care a introdus și format elevii la cutere și yole de tip internațional, de regate și a schipurilor de vâslit. A dovedit că navigația de plăcere cu yachturi mici este posibilă pe Marea Neagră, pornind astfel mișcarea care a condus după 5 ani la rezultatele de astăzi. Fost primul ministru al Marinei chiar de la întemeierea Departamentului Aerului și Marinei⁸”.

⁷ Marea Noastră, Anul V, nr. 2–3, 1937, p. 22.

⁸ Serviciul Istoric al Armatei, Colecția Microfilme, rola P II 2.2227, c. 594.

Marile lucrări edilitare și urbanistice ale Uzinelor Comunale București din această perioadă s-au datorat programului de realizări de utilitate publică conceput de ing. Nicolae Caranfil și perseverenței conducătorilor UCB – ului. Prin sistematizarea alimentării cu apă de la Acuda, Ulmi și Bragadiru și Uzina de Pompare Grozăvești, extinderea rețelei de canalizare de la 300 în anul 1925 la 580 km în 1936, intensificarea lucrărilor de asanare a lacurilor din nord-estul Capitalei, sistematizarea lacurilor Herăstrău, Floreasca și Băneasa superioară, derivarea râului Ialomița în Colentina printr-un baraj și un canal de 10 km ș.a. s-au creat „admirabile locuri de agrement și de sporturi nautice pentru publicul bucureștean și se dă posibilitatea dezvoltării unei navigații ușoare și de agrement pe o întindere de 20 km de lacuri legate între ele prin ecluze. Odată cu regularizarea Dâmboviței, lucrare care se va face de Ministerul Lucrărilor Publice, se poate stabili navigația prin Argeș cu Dunărea și astfel în București poate lua naștere un port industrial”⁹.

Anexa nr. 1

CONTRACT

Nr. 1421/V din 7 martie 1936

Între subsemnații:

Statul Român, Ministerul Apărării Naționale, denumit prescurtat în prezentul contract M.A.N., S.S.A. reprezentat prin Domnul SUBSECRETAR DE STAT AL AERULUI, INGINERUL N. CARANFIL, autorizat de către Consiliul de Miniștri prin Jurnalul nr. 2228 din 23.XI.1935, cu sediul în București, Piața Valter Mărăcineanu, pe de o parte și

Societatea ÎNTREPRINDERE PENTRU CONSTRUCȚII AERONAUTICE ROMÂNE, denumită prescurtat ICAR în prezentul contract, cu sediul în București, str. Serg. Noțu Ioan nr. 8, reprezentată

⁹ „Extraordinarele realizări urbanistice ale U.C.B.”, în „Marea Noastră”, Anul V, nr. 2–3, 1937, p. 153.

prin domnii Leo Mihalovici și ing. Mihail Racovitză, în baza publicației din „Monitorul Oficial” nr. 285/935/3 pag. 14302.

Art. 1. ICAR se obligă a uzina și livra lui M.A.N. (S.S.A.) următoarele skiuri pentru avioane cu prețurile arătate în dreptul lor.

a) 15 perechi skiuri pentru avioanele P.Z.L., în valoare totală de.... lei 352.500

b) 3 perechi skiuri pentru avioanele GOURDOU, în valoare totală de... lei 70.500 TOTAL... lei 423.000

Art. 2 a) Prețurile se înțeleg pentru materialul livrat loco Depozitul Central de Materiale Aeronautice, în condițiile prevăzute în caietele de sarcini nr. 1 și 2 și anexele respective, care semnate de ambele părți fac parte integrantă din contract.

b) Dacă S.S.A. va cere în scris modificările de ameliorare la skiurile ce fac obiectul prezentului contract, așa precum sunt specificate la art. 1 de mai sus și în caietele de sarcini anexate la prezentul contract și dacă aceste modificări vor implica cheltuieli suplimentare pentru ICAR, depășind 3% din valoarea skiurilor la care se aplică modificarea, atunci prețurile stipulate la art. 1 vor fi schimbate în consecință, cu diferența peste 3% indicată mai sus, iar aceste diferențe vor fi plătite din bugetul 1937/1938.

c) Toate cheltuielile privitoare la taxele de înregistrare, dări către Stat, Județ și Comună și alte cheltuieli pentru executarea acestui contract, privesc pe furnizor.

Art. 3 Plăți

a) Prețul total convenit pentru întreaga furnitură făcând obiectul prezentului contract este de lei 423.000 (patru sute douăzeci și trei mii) stabilizați conform Legii Monetare din februarie 1929 și se va plăti pe bază de facturi însoțite de procese verbale ale Comisiei de Recepție prevăzută și art. 20 al Caietului de sarcini Administrativ numită prin Decizia Ministerială în acest scop.

Art. 4 Condițiile ce trebuie să îndeplinească furnitura relativ la uzinare, control, modul de recepție și livrarea ei, pentru fiecare din categoriile prevăzute la art.1 de mai sus, acțiunea ce M.A.N. își rezervă asupra garanției depusă, precum și toate celelalte chestiuni de detaliu privitoare la contractul de față, sunt cele prevăzute în caietul de sarcini nr. 1 și 2 și caietul administrativ, toate pe deplin și fără nici o rezervă

acceptate de ambele părți contractante și care semnate de ele, fac parte integrantă din contract.

În caz de nepotriviri între caietele de sarcini, primează stipulațiile contractului.

Art. 5 Garanții:

Pentru satisfacerea art. 105 din L.C.P., ICAR a constituit o garanție în efecte de Stat în valoare de lei până în momentul lichidării complete a obiectului prezentului contract, efecte depuse la Casa de Depuneri sub recipisa nr. 936.

Art. 6 Termen de livrare

Ansamblul furniturii făcând obiectul prezentului contract se va livra la Depozitul Central de Materiale al Aeronauticii cel mai târziu la 15 martie 1936.

Art. 7 Penalizări

Pentru orice întârziere în predarea furniturii în starea prevăzută în caietele de sarcini și anexele lor și la termenele prevăzute la art. 6, întârzierile constatate prin procesele verbale ale Comisiei Militare de recepție, prevăzută la art. 3 din contract, Societatea ICAR este obligată a plăti, pentru piesele nelivrate la timp, penalități socotite pe baza de 0,40 lei la mia de lei „ad valorem” după contract, cu începere din a 29-a zi de întârziere.

În orice caz, penalitățile de mai sus nu vor putea depăși 12% din valoarea obiectului penalizat.

Penalitățile de mai sus se vor scădea din primele sume ce Societatea ICAR ar avea de încasat.

După o întârziere mai mare de 80 zile în predarea fiecărui lot, în completul lui, peste datele fixate la art. 6 sau în ipoteza când penalitățile de întârziere au depășit 12% din valoarea obiectului penalizat, Ministerul Apărării Naționale (S.S.A.) are facultatea de a considera prezentul contract ca reziliat de plin drept, fără vreo somație, chemare în judecată sau punere în întârziere și a cere daunele suferite prin rezilierea de plin drept sau pretinderea contractului cu plata daunelor cominatorii rezultate din faptul întârzierii.

Art. 8 Nepredarea furniturii la termenele stipulate în contract și caietul de sarcini și în condițiile arătate atrage după sine rezilierea de plin drept a contractului, fără judecată și fără punere în întârziere. Această reziliere poate fi invocată numai de S.S.A. care poate totuși

prefera executarea contractului. În cazul rezilierii, Ministerul va avea dreptul de a urmări garanția constituită și la o neajungere, orice avere mobilă și imobilă a Societății ICAR, care revin de plin drept Statului, precum și restul până la acoperirea penalităților și daunelor suferite, care ar depăși quantumul garanției.

Art. 9 Toate clauzele prezentului contract și ale caietului de sarcini sunt considerate esențiale. Modificările atât a contractului cât și a caietului de sarcini, sau renunțarea la pactul comisoriu, nu poate fi depuse din nici un act al autorității militare și nici în împrejurări de fapt pe cale tacită.

Art. 10 Domiciliul pe care Societatea ICAR îl alege pentru executarea prezentului contract este în București, str. Sergent Noțu Ioan, nr. 8, la sediul Societății.

Art. 11 În caz de litigiu, părțile de comun acord stabilesc competența Instanțelor Judecătorești din București.

În caz de diferend de natură tehnică, privind numai cazurile nespecificate de caietele de sarcini, ivite între Comisiile de Control și Recepții pe de o parte și ICAR pe de altă parte, litigiul va fi tranșat de o Comisie tehnică compusă din trei delegați ai S.S.A. și doi delegați ai Societății ICAR.

Făcut în dublu exemplar, luându-se câte un exemplar din fiecare din părțile contractante¹⁰.

Făcut la București la 4 aprilie 1936.

SUBSECRETAR DE STAT AL AERULUI
s/s indescifrabil

SOCIETATEA ICAR
s/s indescifrabil

¹⁰ A.M.R., Fond 5487, dosar nr. 1206, f. 32–33.

DECIZIE MINISTERIALĂ
Nr. din.....

Având în vedere Legea Aeronauticii publicată în „Monitorul Oficial” nr. 129 din 5.VI.1932, precum și referatul Comandamentului Forțelor Aeriene nr. 2815 din 11.V.1935 referitor la plata primei de zbor a personalului navigant din Aeronautica Militară;

DECIDEM:

Art. 1. Cu începere de la 1 aprilie 1935, se va plăti personalului navigant din Aeronautica Militară, pe lângă soldă, o primă de zbor sub condiținea satisfacerii unui număr de ore de zbor executate pe avion sau hidroavion.

Art. 2. Categoriile de personal navigant din Aeronautica Militară care au dreptul la prima de zbor astfel plătită sunt:

a) Ofițerii combatanți, ofițerii tehnici/inginerii mecanici, ofițerii medici și inginerii civili de Aeronautică, care posedă și exercită efectiv funcțiunea brevetului de pilot de război, pe avion, hidroavion, preot și ofițerii combatanți care posedă și exercită efectiv numai funcțiunea brevetului de observator aerian sau de avion;

b) Subofițerii combatanți, precum și personalul tehnic specialist, maiștri militari și civili, care posedă și exercită efectiv funcțiunea brevetului de pilot de război, pe avion sau hidroavion;

c) Sergenții naviganți care posedă și exercită funcțiunea brevetului de pilot de război și subofițerii combatanți care posedă și exercită efectiv funcțiunea brevetului de mitralior – bombardier din avion, hidroavion, radiotelegrafist de bord, mecanic de bord și fotografii aeriene.

Art. 3. Prima de zbor se plătește personalului navigant menționat la art. 2, astfel:

1.850 lei, ore de zbor, ofițerilor piloți și observatori

2.350 lei, ora de zbor, ofițerilor piloți și observatori de la Flotila Hidro și Școala de Tir

1.230 lei, ora de zbor, subofițerilor piloți

1.530 lei, ora de zbor, subofițerilor piloți de la Flotila Hidro și Școala de Tir și Bombardament

460 lei, ora de zbor, subofițerilor mitraliori-bombard și radio t.f.f.

585 lei, ora de zbor, subofițerilor mitral. bomb. și radio t.f.f. de la Fl. Hidro și Școala de Tir.

Numărul orelor de zbor care urmează a se plăti cu această primă, este de 8 ore.

Numărul de ore de zbor necesare pentru anul 1935 pentru a rămâne în personalul navigant se stabilește tot prin ordine speciale de Comandamentul Forțelor Aeriene.

Art. 4. Personalul navigant din Aeronautica Militară specificat la art. 2, categoriile a, b și c și care este calificat să execute zboruri în vederea menținerii antrenamentului și instrucției sale, va figura într-un Ordin de Zi de Comandament al Comandamentului Forțelor Aeriene.

Art. 5. Orele de zbor efectiv executate de personalul navigant se vor stabili după registrele de zbor ale fiecărei unități. Aceste registre de zbor vor fi anuale, vizate de ofițerul de intendență și verificate în fiecare zi de zbor, de ajutorul de comandant al Corpului de Trupă respectiv.

Pentru personalul navigant care ar fi executat ore de zbor în mai multe unități, prima de zbor se va plăti de către unitatea de unde primește și drepturile de soldă.

Art. 6. Elevii Școlilor Militare de Aviație și Școlilor Militare de Pilotaj, în timpul pregătirii în vederea obținerii brevetului de pilot sau de observator aerian, vor primi pentru exerciții practice o primă lunară de lei 600, astfel:

- Elevii anului I de la Școala Ofițeri Aviație, vor primi 5 ore, elevii anului II, vor primi 2 ore, iar restul ca personal navigant cu începere de la 1 iulie a.c.

- Elevii Școlii de Pilotaj, vor primi 4 ore.

Art. 7. Instructorii de zbor, pentru formarea specialiștilor verificarea și completarea antrenamentului personalului navigant din Școlile și Secțiile de antrenament de pe lângă unitățile Aeronauticii Militare, vor primi o primă de instructori de zbor, potrivit categoriei în care se încadrează după art. 2, în plus, peste prima specificată la art. 3.

Sumele care se afectează pentru acest an fiecărei școli și unități pentru plata tuturor instructorilor de zbor din școală sau unitatea respectivă, sunt:

Școala Ofițeri Aviație	lei	85.080
Școala de Pilotaj	lei	96.120
Școală de Perfecționare	lei	96.120
Șc. de Tragere și Bombardament	lei	92.250
Flotila Hidroaviație	lei	27.800
Flotila 1 Aviație	lei	19.250
Flotila Aviație de Gardă	lei	20.480
Flotila 3 Aviație	lei	22.200
Flotila Aviație de Luptă	lei	33.300
Centrul de Instruire Aeronautică	lei	22.200
Comandamentul Forțelor Aeriene	lei	22.200

Pentru plata integrală a acestor sume, instructorii de zbor din școli și unități trebuie să fi satisfăcut orele pentru instrucția zborului:

	Ore Of.	Ore subof.
Școala Ofițeri Aviație	42	6
Școala de Pilotaj	36	24
Școală de Perfecționare	36	24
Școala de Tir și Bombardament	36	5
Flotila Hidroaviație	5	9
Flotila 1 Aviație	6	5
Flotila Aviație de Gardă	6	6
Flotila 3 Aviație	12	
Flotila Aviație de Luptă	18	
Centrul de Instruire Aeronautică	12	
Escadrila Antrenament C.F.A.	12	

Comandamentele Escadroanelor I și II și Comandamentul Școlilor și Centrelor de Aeronautică vor fixa prin Ordin de Zi nominal instructorii de zbor, statele de plata instructorilor de zbor vor fi aprobate respectiv de Comandamentul Escadroanelor I și II sau Comandamentul Școlilor și Centrelor Aeronauticii, fiecare pentru unitățile și școlile ce le aparțin.

Art. 8. Piloții de orice grad, categorie, care execută zboruri de omologare pe avioane prototipuri, vor primi fiecare avion o primă fixă de lei 3.500.

Numărul piloților se fixează la 5, iar numele se va fixa de S.S. Aerului Direcția Tehnică, care va stabili și avioanele ce sunt considerate ca prototipuri.

Piloții de orice grad și categorie care execută zboruri de recepții și contra recepții pe avioane de tipuri noi în serviciu (avioane noi de serie) și care încearcă în zbor avioanele după executarea unei revizuii generale, vor primi de fiecare avion recepționat, o primă fixă de lei 400. Numărul și numele piloților care execută aceste zboruri se va face de S.S. Aerului Direcția Tehnică, de asemenea și avioanele ce urmează a fi recepționate și contra recepționate (tipul și numărul lor).

Revizuirea generală a fiecărui avion propus ca atare și a cărei încercare în zbor dă dreptul la prima de zbor sus menționată, se va confirma în scris S.S.A. Direcția Tehnică pe baza studiului rapoartelor înaintate ierarhic și sprijinite pe copii după devizele de reparat.

Personalul autorizat să execute în unități, școli și stabilimente încercarea avioanelor în zbor după efectuarea unei revizuii generale, va fi numit prin Decizie Ministerială anuală, pe baza propunerilor unităților, școlilor și stabilimentelor respective.

Toate orele de zbor ce se plătesc prin acest articol se cuvin în plus peste primele la care personalul navigant are dreptul, conform art. 3 și 7.

Toate statele de plata primei de zbor, prevăzute în prezentul articol, vor purta viza de verificare tehnică a Direcțiunii Tehnice din S.S.A.

Art. 9. Personalul navigant de toate gradele și categoriile care va executa zboruri de noapte, va primi o primă suplimentară de oră de zbor care se va stabili ulterior în raport cu numărul piloților care vor executa asemenea zboruri. Suma alocată în acest sens pentru tot exercițiul bugetar este de lei 131.340, conform tabelului anexă la prezenta Decizie Ministerială la art. 133 din Legea Aeronauticii.

Art. 10 Personalul accidentat de toate gradele și categoriile din Aeronautica Militară, va primi cu începere de la 1 aprilie 1935, o indemnizație lunară, fixată pentru anul în curs la următoarele cote:

- Pentru ofițeri..... 1.850 lei lunar
- Pentru subofițeri..... 1.230 lei lunar

Cererile personalului navigant care are motive temeinice de a se încadra în prescripțiunile acestui articol vor fi înaintate pe cale ierarhică, Comandamentului Forțelor Aeriene.

O comisie medicală instituită de către Subsecretariatul de Stat al Aerului va examina toate aceste cereri și după rezultatul constatărilor comisiei personalului îndreptățit să beneficieze de drepturile de mai sus, va fi specificat printr-un Ordin de Zi dat de Comandamentul Forțelor Aeriene.

Art. 11 Personalul navigant din Comandamentele și serviciile Aeronauticii Militare chemat prin natura funcției ce primește să se îmbarce la bordul unei aeronave în interesul executării funcțiunii sale, va primi pe tot timpul zborurilor efectuate în serviciul comandat următoarele indemnizații:

- Ofițerii combatanți, ofițerii medici pentru deplasări de ajutor medical, ofițerii din personalul tehnic militar, personalul tehnic civil, lei 500 ora de zbor.

- Subofițerii combatanți, subofițerii din personalul tehnic militar și maiștrii din personalul tehnic civil, lei 300 ora.

- Ofițerii mecanici din Flotila de Hidroaviație care fac parte din compunerea echipajelor, vor primi lei 1.435 pentru ora de zbor, plătindu-li-se un număr de 8 ore.

- Maiștrii mecanici din Flotila de Hidroaviație, care fac parte din compunerea echipajelor, vor primi lei 950 pentru ora de zbor, plătindu-li-se un număr de 8 ore.

Pentru anul în curs se efectuează nevoilor acestui personal, următoarele ore de zbor:

	Ore ofițeri	Ore subofițeri
Comandamentul Forțelor Aeriene	4	–
Flotila 1 Aviație	4	8
Flotila Aviație Gardă	8	8
Flotila 3 Aviație	8	8
Flotila Hidroaviație	16	104
Flotila de Luptă	12	16
Centrul Instruire Aeronautică	8	8
Școala Ofițeri Aviație	4	12
Școală de Perfecționare	4	20
Școala de Pilotaj	8	12
Școala de Tragere și Bombardament	8	–
Școala Tehnică Aeronautică	4	4
Arsenalul Aeronautic	4	4

Art. 12 Primele de zbor prevăzute la art. de mai sus, nu vor putea fi supuse la nici un fel de rețineri și nu vor putea fi urmărite pentru nici un fel de datorie către Stat, Județ, Comună sau particulari, conform art. 18 din Legea Aeronauticii, ultimul aliniat.

Art. 13. Primele de zbor se vor plăti din fondul prevăzut la art. 98 buget exercițiul 1935/1936, pentru plata indemnizației de zbor și brevet conform alăturatului table, care face parte din prezenta Decizie Ministerială.

Art. 14 Pentru aplicarea prescripțiilor prezentei Decizii Ministeriale, se vor da instrucțiuni tehnice și administrative de detaliu.

Art. 15 Subsecretariatul de Stat al Aerului și Comandamentul Forțelor Aeriene sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a prezentei Decizii Ministeriale¹¹.

SUBSECRETAR DE STAT AL AERULUI

(ss) Caranfil

p. Conformitate
ȘEFUL CABINETULUI S.S.A.
Maior Mitulescu Cr.

Anexa nr. 3

DECIZIE MINISTERIALĂ

Nr. 15 bis din 25.IV.1936

Noi, inginer Caranfil Nicolae, Subsecretar de Stat al Aerului, având în vedere următoarele:

Dispozițiile art. 6–8 din Legea pentru modificarea organizării și funcționării Ministerului Apărării Naționale, publicată în „Monitorul Oficial” nr. 132 din 8 iunie 1932;

Legea pentru organizarea Aeronauticii și înființarea Subsecretariatului de Stat al Aerului, publicată în „Monitorul Oficial” nr. 129 din 5 iunie 1932, cu modificările aduse prin Legea nr. 675, publicată în „Monitorul Oficial” nr. 77 din 1 aprilie 1936.

¹¹ A.M.R., Fond 5487, dosar nr. 655, f. 633–637

Legea pentru Fondul Național al Aviației, publicată în „Monitorul Oficial” nr. 77 din 1 aprilie 1936.

Legea pentru evaluarea, perceperea veniturilor și pentru fixarea cheltuielilor Statului pe exercițiul 1936/1937.

Legea pentru menținerea, prelungirea și completarea unora dintre măsurile financiare și economice excepționale cuprinse în unele legiuni anterioare, publicată în „Monitorul Oficial” nr. 77 din 1 aprilie 1936.

Art. 1, 45, 46 și 54 din Legea asupra administrației Armatei.

Art. 8, 9, 10, 11 și 12 și cap. III din Legea asupra Contabilității Publice, publicată în „Monitorul Oficial” nr. 167 din 31 iulie 1929, cu modificările aduse prin Legea publicată în „Monitorul Oficial” nr. 302 din 24 decembrie 1932.

Înaltul Decret Regal nr. 3013 din 9 noiembrie 1934, publicat în „Monitorul Oficial” nr. 262 din noiembrie 1934.

DECIDEM:

Art. 1 Comandor aviator Enescu Ramiro, Director General al Aerului se numește comandor primar prin delegație pentru cheltuieli și administrator de venituri pe tot cursul exercițiului 1936/1937, fiind autorizat ca în numele nostru și pentru noi să îndeplinească formele de angajare, lichidare și să dispună ordonanțarea cheltuielilor în limita sumelor prevăzute în bugetul Aeronauticii pe exercițiul 1936/1937, și din creditele extraordinare bugetare speciale ce se vor deschide în cursul exercițiului, putând semna ordonanțele de plată, cecuri și dispoziții de plată.

Art. 2 Este autorizat ca în tot cursul exercițiului 1936/1937 să aprobe pentru noi și în numele nostru, cheltuieli prin bună învoială, până la suma de lei: 150.000 (una sută cincizeci mii) și adjudecări pentru licitațiile publice până la suma de lei 300.000 (trei sute mii). De asemenea, este autorizat a angaja, lichida și ordonanța cheltuieli în limita sumelor prevăzute mai sus.

Va semna contracte prin bună învoială până la suma de lei: 150.000 (una sută cincizeci mii) și cele prin licitații publice, până la suma de 1.000.000 (un milion) lei, putând cere fie personal, fie prin avocatul public substituit, autentificarea contractului.

Contractele înainte de a fi semnate vor fi prezentate Serviciului Contencios, conform art. 105 din L.C.P. și apoi Consilierului Contro-

lor, conf. art. 46 din L.C.P., cu excepția celor prevăzute de I.D.R. nr. 3013 din 1934.

La întocmirea contractelor se vor urma și normele prevăzute de Ordinul circular nr. 2129 din 31.V.1934, publicat în „Monitorul Oastei” nr. 8 și 9/1934.

Art. 3 Este împuternicit să aprobe înregistrări și distribuții de materiale aeronautice, de orice natură. Idem avioane și motoare, după repartiția generală, aprobată de subsemnatul.

Aprobă procese verbale ale ofițerilor de intendență, pentru imputații și scăderi de materiale, de la serviciul curent și cu termenul de durată împlinit de orice natură, afară de avioane și motoare complete care îmi vor fi supuse după cum și toate lucrările în legătură cu distribuții și scăderile materialelor ce intră sub prevederile legii de neștirbire în timp de pace a materialelor destinate mobilizării.

Aprobă procesele verbale de recepție pentru materialele de echipament și subzistență pentru orice sumă, precum și procesele verbale de recepție a materialelor de întreținere și reparațiilor până la suma de lei 1.000.000 (un milion).

Aprobă deize de lucrări și reparații în stabilimente și unitățile Aeronauticii în limita sumelor stabilite prin art. II de mai sus, pe baza verificărilor Directorilor respectivi răspunzători de exactitatea devizului prezentat.

Art. 4 Este împuternicit a rezolva lucrările curente și corespondența Subsecretariatului de Stat al Aerului, afară de acelea pe care mi le-am rezervat semnând cu titulatura: Pentru Subsecretar de Stat.

Lucrările relative la mutările ofițerilor și personalului civil, căsătoriile ofițerilor, concediile în țară și străinătate, înaintări de toate categoriile, pedepsele ce depășesc drepturile sale, referatele pentru Dl. Ministru al Apărării Naționale, Delegația Ministerială și Consiliul de Miniștri, vor fi prezentate subsemnatului.

Art. 5 Comandamentul Forțelor Aeriene este autorizat a aproba cheltuieli prin buna învoială până la suma de 300.000 (trei sute mii), în limita sumelor ordonanțate sub formă de avans.

Art. 6 Comandamentul Forțelor Aeriene pentru unitățile, Școlile și Stabilimentele Aeronautice, va semna contractele prin buna învoială, pentru furnituri de hrană, furaj, combustibil, închirieri de terenuri și clădiri, apă, curent electric pentru iluminat și forță motrice în valoare

de cel mult 300.000 (trei sute mii) lei, din avanse, precum și cele prin licitații publice până la suma de lei 1.000.000 (un milion), cu respectarea dispozițiilor respective de sub art. II.

Art. 7 Directorul Aviației Civile și Institutului Meteorologic Central sunt autorizați a aproba cheltuieli prin buna învoială până la suma de lei 50.000 (cincizeci mii), în limita sumelor primite sub formă de avans.

Art. 8 Directorul Arsenalului Aeronautic pentru cheltuieli urgente în legătură cu întreținerea atelierelor, poate aproba cheltuieli prin buna învoială din avansuri până la 50.000 (cincizeci mii) lei.

Art. 9 Comandanții de Unități, Școli și Depozite pot aproba cheltuieli prin buna învoială pentru fiecare din art. bugetare puse la dispoziție sub formă de avans în limita sumei de 20.000 (douăzeci mii) lei.

Art. 10. Int. Lt. Col. Sireșianu Cristofor din Comandamentul Forțelor Aeriene se numește cu începere de la 01.IV.1936, Emitent al Ordonanțelor de plată, cecuri și dispoziții de plată, fiind autorizat a semna pentru noi și în numele nostru ordonanțele de plată, cecurile și dispozițiile de plată prin care se deschid credite la Casieria Centrală a S.S.A. și Banca Națională a României, pentru toate comandamentele, corpurile, serviciile Aeronauticii, instituțiile publice și particulare în limita creditelor puse la dispoziție prin bugetul interior al Subsecretariatului de Stat al Aerului inclusiv F.N.A., precum și pentru toate creditele extraordinare bugetare și speciale ce se vor deschide în cursul exercițiului.

Toate ordonanțele de plată, cecurile și dispozițiile de plată vor fi contrasemnate de șeful Biroului Ordonanțării Int. Cpt. Popescu Gh. și vor purta timbrul sec aplicat de Directorul General în urma emiterii avizului de plată.

Art. 11 Pentru orice lucrări în legătură cu controlul actelor și emiterea ordonanțelor de plată, cecurilor, Int. Lt.col. Sireteanu Cristofor se va adresa direct și numai Ordonantului Primar prin Delegație de la care primește nota de ordonanțare și nu va avea nici un fel de legătură cu Serviciul Contabilității S.S.A.

Art. 12 Int. Lt.col. Sireteanu C. este răspunzător pe baza art. 10 de la L.C.P., de orice nereguli ce s-ar constata în acte pe care este dator a le controla înainte de ordonanțarea plății sau emiterea cecului, pentru

a fi puse în concordanță în special cu distribuțiile Legii asupra Contabilității Publice și cu celelalte legi cu caracter general sau organice ale Armatei și ale Aeronauticii.

Art. 13 Pe lângă serviciul încredințat prin prezenta Decizie Ministerială Int. Lt.col. Sireteanu C. își va păstra și însărcinările primite anterior de la Comandamentul Forțelor Aeriene.

Art. 14 Directorii și șefii de serviciu din S.S.A. cărora li s-au repartizat credite în administrare prin bugetul interior de execuție vor întocmi actele de cheltuială, referatele de angajare, lichidare și notele de ordonanțare, în limita cotelor lunare de repartiziia creditelor, rămânând răspunzător de sinceritatea acestor acte și executarea dispozițiilor L.C.P. și legilor cu caracter administrativ în vigoare, reorganizând Serviciul Administrativ și Biroul Contabilității conform art. 11 din L.C.P.

Art. 15 Persoanele însărcinate cu diferite atribuții prin prezenta Decizie Ministerială, nu vor putea fi înlocuite decât prin Decizia Ministerială întocmită de către Biroul Contabilității pe baza propunerilor făcute din timp.

Art. 16 Autorizațiile date prin prezenta Decizie Ministerială sunt pentru toată durata exercițiului 1936/1937.

Art. 17 Toate dispozițiile anterioare prevăzute în alte Decizii sau ordine Ministeriale și care ar fi contrare Deciziei de față, sunt și rămân anulate¹².

SUBSECRETAR DE STAT AL AERULUI

(ss) Caranfil Nicolae

p. Conformitate

ȘEF BIROU

s/s indescifrabil

¹² A.M.R., Fond 5487, dosar nr. 966, f. 78–80.

Anexa nr. 4

Nr. 8003 din 11 ianuarie 1937
MINISTERUL AERULUI ȘI MARINEI
Direcția Personalului
Către
M.A.N. DIRECȚIA INTENDENȚEI

Am onoare a face cunoscut că prin I.D. nr. 1 din 3 ianuarie 1937, publicat în „Monitorul Oficial” nr. 2 din 4 ianuarie 1937, s-a primit demisiunea d-lui inginer N. Gh. Caranfil, ministrul Aerului și Marinei, iar prin I.D. nr. 30 din 7 ianuarie 1937, domnul inginer Radu Irimescu a fost numit ministrul Aerului și Marinei.

Vă rugăm să binevoiți a dispune cele legale¹³.

p. DIRECTORUL PERSONALULUI
Căpitan-comandor av. Zambra Petre
Șeful Serviciului Personal Civil Adm. Lt. Gheorghiu Octav

Anexa nr. 5

DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Avem onoarea a vă înainta alăturat, spre cele de cuviință, copie după Decretul Regal nr. 1 din 1 ianuarie 1937 prin care M.S. Regele a primit demisiunea d-lui ing. N. Gh. Caranfil, ministrul Aerului și Marinei și a însărcinat cu interimatul aceluia Departament pe dl. Gh. Tătărescu, președintele Consiliului de Miniștri și ministru al Armamentului¹⁴.

SECRETAR GENERAL,
s/s indescifrabil

Șeful Serviciului Secretariatului General,
s/s indescifrabil

¹³ A.M.R., Fond 5487, dosar nr. 25, vol. 2, crt. 1005, f. 379.

¹⁴ Ibidem, f. 380.

DOMNULUI SECRETAR GENERAL AL
MINISTERULUI AERULUI ȘI MARINEI

Anexa nr. 6

Copie

CAROL AL II-LEA
Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională
REGE AL ROMÂNIEI
La toți de față și viitori, sănătate

Văzând demisiunea ce Ne-a prezentat domnul ing. Nicolae Gh. Caranfil, Ministru Nostru Secretar de Stat la Departamentul Aerului și al Marinei;

Pe baza art. 88 din Constituțiune;

AM DECRETAT ȘI DECRETĂM:

Art. I Această demisiune este primită de NOI.

Art. II Domnul Gh. Tătărescu, Președintele Consiliului Nostru de Miniștri și Ministru al Armamentului, este însărcinat și cu interimatul Ministerului Aerului și al Marinei.

Art. III Președintele Consiliului Nostru de Miniștri și Ministru al Armamentului, este însărcinat cu executarea prezentului Decret.

Dat în București la 1 ianuarie 1937¹⁵.

(ss) CAROL R.

PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI ȘI
MINISTRU AL ARMAMENTULUI,
(ss) Gh. Tătărescu

¹⁵ *Ibidem*, f. 381.